

EFEKTY KSZTAŁCENIA na Wydziale Humanistycznym UMCS

Podstawa prawna:

- **Uchwała nr XXIII – 11.6/13** Senatu UMCS w Lublinie z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wytycznych do projektowania efektów kształcenia, programów kształcenia i planów studiów oraz uruchamiania nowych kierunków studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich.
- **Uchwała Nr XXIV – 3.6/16** Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 21 grudnia 2016 r. zmieniająca Uchwałę nr XXIII – 11.6/13 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wytycznych do projektowania efektów kształcenia, programów kształcenia i planów studiów oraz uruchamiania nowych kierunków studiów I, II, III stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich
- **ZARZĄDZENIE Nr 33/2014** Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie prowadzenia badań jakości kształcenia w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.
- **ZARZĄDZENIE Nr 18/2016** Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 1 kwietnia 2016 r. zmieniające Zarządzenie Nr 33/2014 Rektora UMCS z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie prowadzenia badań jakości kształcenia w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- **ZARZĄDZENIE Nr 55/2015** Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 30 września 2015 r. w sprawie opisu przedmiotu w Uczelnianym Katalogu Przedmiotów.
- **Regulamin studiów w UMCS** z dnia 22 kwietnia 2015 r. – Załącznik do UCHWAŁY Nr XXIII – 25.3/15 Senatu UMCS w Lublinie z dnia 22 kwietnia 2015 r. w sprawie regulaminu studiów.
- Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Humanistycznego.

1. WERYFIKACJA I DOSKONALENIE EFEKTÓW KSZTAŁCENIA (KIERUNKOWYCH I MODUŁOWYCH)

Zgodnie z rozdz. II § 4 p.11. Uchwały Nr XXIII – 20.3/14 Senatu UMCS w Lublinie z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale nr XXIII – 11.6/13 Senatu UMCS w Lublinie z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wytycznych do projektowania efektów kształcenia, programów kształcenia i planów studiów oraz uruchamiania nowych kierunków studiów I, II, III stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, jednostka prowadząca kształcenie zobowiązania jest do systematycznej oceny rezultatów kształcenia, w tym zakładanych efektów kształcenia. Ponadto regulacje w tej kwestii są zamieszczone w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia przyjętym przez Radę Wydziału.

Brzmienie kierunkowych i modułowych efektów kształcenia na Wydziale Humanistycznym jest weryfikowane periodycznie w oparciu o następujący harmonogram zadań poszczególnych osób i organów:

- **przed początkiem każdego semestru prowadzący zajęcia dokonują przeglądu i ewentualnych modyfikacji celów kształcenia, zakładanych efektów kształcenia, treści oraz metod kształcenia i metod weryfikacji zakładanych efektów kształcenia prowadzonych przez siebie przedmiotów;**
- **do końca każdego roku akademickiego prowadzący zajęcia mogą zgłaszać również swoje propozycje dotyczące kierunkowych efektów kształcenia oraz programu studiów do Zespołu ds. Jakości Kształcenia działającego w instytutach/zakładach prowadzących kierunki studiów;**
- **do końca października każdego roku Zespół ds. Jakości Kształcenia działający w instytutach/zakładach prowadzących kierunki studiów przekazuje wnioski dotyczące ewentualnych zmian kierunkowych efektów kształcenia lub programu studiów Zespołowi Programowemu działającemu w instytutach/zakładach prowadzących kierunki studiów;**
- **do 15 listopada każdego roku Zespół Programowy działający w instytutach/zakładach prowadzących kierunki studiów zwraca się do wybranych interesariuszy zewnętrznych (relewantnych z uwagi na specyfikę danego kierunku studiów) z prośbą o dokonanie do 15 grudnia każdego roku oceny dotychczasowych kierunkowych efektów kształcenia oraz programu studiów;**
- **do 15 stycznia każdego roku Zespół Programowy działający w Instytutach/Zakładach prowadzących kierunki studiów opracowuje**

projekt ewentualnych zmian efektów kształcenia lub programu studiów i przekazuje celem zaopiniowania **samorządowi studentów**, a w odniesieniu do studiów doktoranckich **samorządowi doktorantów** (brak zajęcia stanowiska przez organy samorządu studentów lub doktorantów **w ciągu 14 dni** poczytuje się za wyrażenie pozytywnej opinii proponowanych zmian);

- **do końca stycznia każdego roku Dyrektor Instytutu/Kierownik Zakładu prowadzącego kierunki studiów** przekazują **Radzie Wydziału** – po zaopiniowaniu przez **Wydziałowy Zespół Jakości Kształcenia** – propozycję zmian efektów kształcenia lub programu studiów wraz z opiniami samorządu studentów, a w odniesieniu do studiów doktoranckich samorządu doktorantów;
- **do końca lutego każdego roku Rada Wydziału** podejmuje uchwałę w przedmiocie propozycji wprowadzenia zmian efektów kształcenia oraz przekazuje propozycję do **Senatu Uniwersytetu**, natomiast w przypadku, gdy zmiany proponowane przez komisje dydaktyczne nie pociągają za sobą konieczności zmiany efektów kształcenia, **Rada Wydziału** podejmuje uchwałę dotyczącą wprowadzenia zmian w programie studiów);
- uchwały **Rady Wydziału** dotyczące zmian w programie studiów są podejmowane **do końca maja każdego roku** i podlegają niezwłocznej publikacji na stronie internetowej Wydziału; uchwały te są podstawą organizacji procesu kształcenia studentów przyjętych na studia na kolejny rok akademicki.

2. MONITOROWANIE I BIEŻĄCA WERYFIKACJA ZAKŁADANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Zgodnie z rozdz. II § 4 p.11 Uchwały Nr XXIII – 20.3/14 Senatu UMCS z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie wytycznych do projektowania efektów kształcenia i planów studiów oraz uruchamiania nowych kierunków studiów, jednostka prowadząca kształcenie zobowiązania jest do systematycznej oceny rezultatów kształcenia, w tym zakładanych efektów kształcenia. Ponadto regulacje w tej kwestii są zamieszczone w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia przyjętym przez Radę Wydziału.

Monitorowanie i bieżąca weryfikacja zakładanych efektów kształcenia następuje przez działania prowadzącego zajęcia, opiekuna/kierownika praktyk studenckich, (wypełnienie – właściwego załącznika „Monitorowanie i bieżąca weryfikacja zakładanych efektów kształcenia”), studentów, Kierownika

Katedry/Zakładu, Dyrektora Instytutu, Dziekana Wydziału oraz zespołów funkcjonujących na wydziale w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dotyczy ona wszystkich typów zajęć dydaktycznych prowadzonych na danym kierunku studiów. Objęta tą procedurą jest również praktyka, jeśli przewidziana jest programem studiów. **Na koniec roku akademickiego kierownik Instytutu/Zakładu, wykorzystując zebrane dane, przedkłada radzie jednostki raport zawierający ocenę realizacji zakładanych efektów kształcenia na danym kierunku studiów.**

2.1. WERYFIKACJA ETAPOWYCH OSIĄGNIĘĆ STUDENTÓW

Zgodnie z § 6 Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia forma zaliczenia przedmiotu oraz kryteria oceny końcowej ustalane są przez prowadzącego przed początkiem roku akademickiego i wprowadzane do sylabusu przedmiotu zamieszczonego w systemie USOS. Zakres wymagań oraz zasady weryfikacji wiedzy i umiejętności studentów muszą zapewnić przejrzystość i obiektywizm ocen. Formę zaliczenia przedmiotu oraz kryteria oceny końcowej prowadzący podają do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Przy ustaleniu oceny końcowej należy określić stopień osiągania poszczególnych efektów kształcenia właściwych dla danego przedmiotu/modułu. Prowadzący dany przedmiot/moduł (ewentualnie koordynator przedmiotu) określa, jakie efekty student powinien osiągnąć, aby uzyskać określoną ocenę. Wymagania dotyczące uzyskanych ocen podane są do wiadomości studentów poprzez kanały komunikacji zwyczajowo przyjęte w danym Instytucie/Zakładzie (tablica ogłoszeń, kursy poświęcone poszczególnym przedmiotom na Wirtualnym Kampusie, USOS) nie później niż w drugim tygodniu prowadzenia zajęć. W przypadku prowadzenia tego samego przedmiotu w różnych grupach przez różnych prowadzących, koordynator przedmiotu odpowiada za ustalenie wspólnego zakresu wymagań, efektów kształcenia, zasad weryfikacji wiedzy i umiejętności studentów oraz wymagań na poszczególne oceny i sprawdzenie ich wprowadzenia do systemu USOS przed początkiem roku akademickiego.

Zasady ogłaszania sylabusu w systemie USOS reguluje **ZARZĄDZENIE Nr 55/2015** Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 30 września 2015 r. w sprawie opisu przedmiotu w Uczelnianym Katalogu Przedmiotów.

Nauczyciel akademicki prowadzący przedmiot kończący się zaliczeniem bądź egzaminem zobowiązany jest do archiwizacji przez okres co najmniej jednego roku

prac egzaminacyjnych/zaliczeniowych oraz ich udostępniania na żądanie studenta zgłaszającego zastrzeżenia do oceny końcowej.

Realizacja zasad w zakresie wymagań i sposobów weryfikacji etapowych osiągnięć studentów podlega nadzorowi Kierownika Zakładu/Dyrektora Instytutu oraz Dziekana.

2.2. WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA POPRZEZ PRAKTYKI

Zgodnie z § 7 pkt. 2 Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Dziekan/Kierownik Praktyk czuwa nad prawidłowym przebiegiem praktyk, natomiast bezpośredni nadzór merytoryczny nad praktykami należy do kierownika lub opiekuna praktyk powoływanego przez Dziekana.

Kierownik/Opiekun praktyk opracowuje modułowe efekty kształcenia dla konkretnej praktyki, zgodne z kierunkowymi efektami kształcenia i efektami obszarowymi dla danego kierunku i poziomu studiów.

Warunkiem zaliczenia praktyki jest osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia praktyki zgodnie z odpowiednimi regulaminami i programami praktyk.

Dziekan na wniosek studenta, składany za pośrednictwem właściwego opiekuna praktyk i przez niego zaopiniowany, może zaliczyć jako praktykę wykonywaną przez niego udokumentowaną inną działalność, taką jak na przykład realizacja obowiązków asystenta Comeniusa, jeśli zostały osiągnięte efekty kształcenia przewidziane dla danej praktyki oraz na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów potwierdzających realizację ww. efektów kształcenia.

2.3. WERYFIKACJA POPRZEZ ANKIETOWANIE

Zgodnie z rozdz. II § 4 pkt. 11 Uchwały Nr XXIII – 20.3/14 Senatu UMCS z dnia 26 listopada 2014 r. weryfikacja efektów kształcenia a zarazem ich monitorowanie następuje w oparciu o wypełnianie przez studentów i doktorantów ankiet dotyczących poszczególnych zajęć (przeprowadzenie ankietowania zajęć i sposobu zapoznania studentów z wynikami ankiety: ZARZĄDZENIE Nr 33/2014 Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie prowadzenia badań jakości kształcenia w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Wydziałowy Zespół do spraw Jakości Kształcenia po otrzymaniu raportu Uczelnianego Zespołu dokonuje jego analizy, wykorzystując przy tym dodatkowe informacje – dedykowane w raporcie naszej jednostce,

przygotowuje syntetyczne wnioski i rekomendacje, które wraz z raportem Uczelnianego Zespołu są przekazywane do analizy w jednostkach wydziałowych.

Dyrektor Instytutu/Kierownik Zakładu Instytutowy/Zakładowy Zespół do spraw Jakości Kształcenia dokonuje ewaluacji efektów kształcenia dla kierunku/ów prowadzonych przez jednostkę oraz monitoruje je. Zespół stwierdza, w jakim stopniu w procesie kształcenia prowadzonym na danym kierunku realizowane są efekty kierunkowe.

2.4. WERYFIKACJA SYSTEMU DYPLOMOWANIA

Za funkcjonowanie systemu dyplomowania odpowiadają Dyrektorzy Instytutów/Kierownicy Zakładów prowadzący kierunki studiów oraz Dziekan Wydziału.

System dyplomowania podlega ewaluacji poprzez ocenę jego funkcjonowania przez studentów i nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale.

Wszelkie oceny i wnioski na temat poszczególnych elementów dyplomowania kierowane są do Instytutowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, które na zakończenie każdego roku akademickiego (wrzesień) przygotowują na podstawie informacji przekazywanych przez studentów i pracowników ocenę funkcjonowania systemu i przedstawia ją Radzie Jednostki.

W przypadku potrzeby korekty określonych elementów systemu, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia przygotowuje wnioski o wprowadzenie zmian i przedstawia je do zaopiniowania Radzie Wydziału. Zaktualizowane wersje zasad dyplomowania są rozpowszechniane niezwłocznie po ich zatwierdzeniu przez Radę Wydziału poprzez udostępnienie ich treści poprzez kanały komunikacji zwyczajowo przyjęte w danym Instytucie/Zakładzie (tablica ogłoszeń, kursy poświęcone poszczególnym przedmiotom na Wirtualnym Kampusie).

2.5. SPOSOBY OCENIANIA OSIĄGANÝCH PRZEZ STUDENTÓW EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Walidacja efektów kształcenia w odniesieniu do założeń określonych programami kształcenia zatwierdzanymi przez Radę Wydziału Humanistycznego odbywa się na poziomie jednostek/instytutów zgodnie z wymaganiami określonymi

w sylabusach dostępnych na stronie Systemu Jakości Kształcenia UMCS oraz w systemie USOS.

Tryb postępowania określają stosowne zapisy Regulaminu studiów w UMCS z dnia 22 kwietnia 2015 r. (Załącznik do UCHWAŁY Nr XXIII – 25.3/15 Senatu UMCS w Lublinie z dnia 22 kwietnia 2015 r. w sprawie regulaminu studiów).

Walidacja dotyczy treści i efektów zdefiniowanych przez prowadzących w sylabusach, zgodnych z programowymi i obszarowymi efektami kształcenia. Prowadzący zajęcia dokonują etapowej oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia (ocena diagnozująca i formująca – daje informacje podstawowe dla nauczania i uczenia się określonego przedmiotu; ocena podsumowująca – omawia osiągnięte efekty kształcenia).

Formy walidacji i kryteria oceny uzyskanych efektów:

1) egzamin/zaliczenie: forma pisemna punktowana:

Wyniki uzyskane przez studentów są przeliczane na oceny zgodnie z wewnętrznymi regulacjami przyjętymi w jednostkach prowadzących studia.

2) egzamin/zaliczenie: forma pisemna opisowa (praca semestralna, wypracowanie, opisowa odpowiedź na zadane pytania, projekty):

Kryteria oceny:

W ocenie końcowej (skala 2-5) bierze się pod uwagę następujące parametry: zgodność z tematem/zadaniem zagadnieniem); struktura pracy (podziału treści, kolejności, kompletności tez, itp.); merytoryczna ocena pracy; charakterystyka doboru i wykorzystania źródeł/literatury); ocena formalnej strony pracy, w tym poprawności językowej, ocena stopnia samodzielności studenta/-tki w zakresie przygotowania pracy.

3) egzamin/zaliczenie: forma ustna:

Kryteria oceny:

Oceniane są następujące elementy wypowiedzi studenta: poziom wiedzy, rozumienia i poprawności interpretacyjnej materiału; poprawność odtwarzania interpretacji, sądów, opinii; stopień poprawności formułowania wniosków; poprawność języka;

Ocena dostateczna (3,0):

opis ogólnie uporządkowany, braki w logice wywodu, konkluzje nieporadne, niedostatki interpretacyjne, terminologia na ogół poprawna, słabo wyrażona samodzielność interpretacji; nieliczne wady/błędy językowe;

Ocena dobra (4,0):

opis ogólnie uporządkowany, logika wywodu na ogół poprawna, konkluzje niepełne, nieliczne niedostatki interpretacyjne, terminologia poprawna z nielicznymi uchybieniami, samodzielność interpretacji; nieliczne wady/błędy językowe;

Ocena bardzo dobra (5,0):

opis szczegółowo uporządkowany, logika wywodu poprawna, konkluzje poprawne, brak lub prawie całkowity brak niedostatków interpretacyjnych, terminologia poprawna, samodzielność interpretacji; poprawność językowa całkowita lub niemal całkowita;

Egzamin z praktycznej nauki języka na kierunkach neofilologicznych jest wieloczęściowy i składa się z dwóch form: pisemnej i ustnej. Forma pisemna egzaminu składa się z zadań testujących określone sprawności i umiejętności językowe według proporcji określonych dla danego roku studiów i podanych do wiadomości studentów za pośrednictwem kanałów komunikacji przyjętych w danym Instytucie/Zakładzie.

